

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
आन्तरिक राजस्व विभाग

व्यवस्थापन गोष्ठी, २०७७ बाट जारी प्रतिबद्धता

"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" को राष्ट्रिय अभियानलाई पूरा गर्न आन्तरिक स्रोतको सुनिश्चतता प्रदान गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ। आन्तरिक स्रोत परिचालनको बलियो आधारको रूपमा रहेको आन्तरिक राजस्व प्रणालीलाई अनुमानयोग्य, वैज्ञानिक, पारदर्शी र सूचना प्रविधिमैत्री बनाउँदै सबै किसिमका करयोग्य आर्थिक क्रियाकलापहरूलाई करको दायरामा ल्याई करधार विस्तार गर्ने तर्फ आन्तरिक राजस्व विभाग थप क्रियाशिल हुनुपर्ने छ। स्वेच्छिक कर सहभागिता अभिवृद्धि एवं कर छली तथा चुहावट नियन्त्रण गरी आन्तरिक राजस्व परिचालनमा कुशलता अभिवृद्धि गर्न आन्तरिक राजस्व विभाग प्रतिबद्ध रहेको छ। व्यावसायिक दक्षता, पारदर्शिता एवं स्वच्छता अभिवृद्धि गर्दै करदातामैत्री कर प्रणालीको विकास गरी सूचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत कर सहभागिता गराई करदाताहरूलाई कार्यालयमा उपस्थिति हुनु नपर्ने वातावरणको सृजना गर्दै लगिनेछ। नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्यमा उल्लिखित राजस्व नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, कर सम्बन्धी कानूनको परिमार्जन तथा प्रणालीको सुदृढीकरण एवं विभागको रणनीतिक योजना, सुधार योजना र वार्षिक कार्ययोजनाको कार्यान्वयन गरी लक्षित उद्देश्य हासिल गर्न यस भर्च्युल गोष्ठी मार्फत कर परिवारका सबै सदस्यहरू देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरू सम्पादन गर्न सामूहिक प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दछौं।

१. कोभिड १९ को विषम परिस्थितिको बाबजुद आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लागि तोकिएको लक्ष्य बमोजिम रु. ४५० अर्ब राजस्व संकलन गरिनेछ।
२. आर्थिक ऐनले प्रदान गरेका छुट तथा सुविधाहरू (स्कीम) को प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरी कर सहभागिता अभिवृद्धि गरिनेछ। विभाग/कार्यालयहरूले सम्पादन गर्ने कार्यगत परिसूचकहरू (Functional Indicators) अनुसार तोकिएका लक्ष्य हासिल गर्दै कार्य सम्पादनस्तरमा सुधार गरिनेछ।

३. बढदो विद्युतीय व्यापार लगायतका नयाँ आर्थिक क्रियाकलापका क्षेत्रहरुको पहिचान गरी करको दायरामा ल्याइनेछ।
४. कर बक्यौता संकलनको कार्यलाई प्राथमिकता दिई अन्तिम तहसम्मको कानुनी कारवाही गरी असूल उपर गरिनेछ। बेरुजुको अभिलेखलाई विद्युतीय प्रणालीमा अद्यावधिक गरी कुल बेरुजुको ७५ प्रतिशत फछ्यौँट गरिनेछ।
५. मूल्य अभिवृद्धि करतर्फ नन्फाइलर रहेका करदाताको संख्या ठूला करदाता कार्यालय र मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालयको हकमा एक प्रतिशत तथा अन्य आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरु र करदाता सेवा कार्यालयहरुको हकमा १० प्रतिशतभन्दा कममा सीमित गरिनेछ। आयकरतर्फ नन्फाइलर रहेका करदाताको संख्या ठूला करदाता कार्यालय र मध्यमस्तरीय करदाता कार्यालयको हकमा ५ प्रतिशत तथा अन्य आन्तरिक राजस्व कार्यालयहरु र करदाता सेवा कार्यालयहरुको हकमा ३० प्रतिशतभन्दा कममा सीमित गरिनेछ।
६. वार्षिक रु.२० लाखसम्म कारोबार गर्ने साना करदाताले आय विवरण मोबाइल एप्सबाट बुझाई मोबाइल वालेट लगायत अन्य विद्युतीय माध्यमबाट समेत कर बुझाउन सक्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
७. गुणस्तरीय करदाता दर्ताका लागि सबै कार्यालयहरुमा बायोमेट्रिक दर्ता प्रणाली लागू गरिनेछ। विगतमा मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता रहेका करदाताको अभिलेख २०७८ असार मसान्तसम्म र आयकरतर्फ दर्ता रहेका ठूला करदाताहरुबाट शुरु गरी सबै करदाताहरुलाई क्रमशः यस प्रणालीमा आबद्ध गरिदै लगिनेछ।
८. विभागको एकीकृत कर प्रणाली (Integrated Tax System) को स्तरोन्नति गरी कर प्रणालीलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाइनेछ । सूचना प्रविधि मार्फत कर विवरण तथा कर तिर्ने प्रणालीको प्रवर्द्धन गरी सेवा प्रवाहमा सुधार गर्नुका साथै कर सहभागिता लागत घटाइनेछ।
९. केन्द्रीय बीजक अनुगमन प्रणालीको क्षमता विकास गरी राजस्व जोखिमको आधारमा कम्तिमा थप २०० करदातालाई आबद्ध गरिनेछ। सिबिएमएस, आसिकुडा र भिसिटिएससँग अन्तर-आबद्धता कायम गरी करदाताको सबै किसिमका सूचनालाई एकीकृत गरिनेछ।
१०. कर परीक्षण र अनुसन्धानलाई सूचनामा आधारित बनाई राजस्व जोखिमको आधारमा करदाता छनौट गरी गुणस्तरीय कर परीक्षण र अनुसन्धानबाट राजस्व छली तथा चुहावटलाई नियन्त्रण गरिनेछ। कर परीक्षण तथा अनुसन्धान कार्यलाई थप प्रभावकारी

बनाउन आन्तरिक राजस्व विभाग र भन्सार विभागको संयुक्त टोली गठन गरी संयुक्त कर परीक्षणको कार्य थालनी गरिनेछ।

११. प्रशासकीय पुनरावलोकनतर्फ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ बाट जिम्मेवारी सरेका र आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा परेका निवेदनहरू फछ्यौट गर्ने कार्यलाई तीब्रता दिइनेछ। साथै पुनरावेदन सुचना व्यवस्थापन प्रणाली (**Appeal Information Management System**) को परिमार्जन तथा विस्तार गरिनेछ।
१२. कर परीक्षण तथा अनुसन्धान कार्यमा एकरूपता कायम गरी गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गर्न कर परीक्षण तथा अनुसन्धान भएका करदाताहरूको आन्तरिक पुनरावलोकन गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
१३. अन्तःशुल्क चुहावट नियन्त्रण र अबैध मदिरा नियन्त्रणको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयन गरिनेछ। अन्तःशुल्कजन्य वस्तु उत्पादन गर्ने भौतिक नियन्त्रण प्रणालीमा आधारित प्रतिष्ठानको अतिरिक्त अन्य प्रतिष्ठानहरूको व्यावसायिक क्रियाकलापलाई समेत अन्तःशुल्क गतिविधि अभिलेखाङ्कन प्रणाली (Excise Activities Recording System) मा प्रविष्टी गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ। अन्तःशुल्क स्टीकरको छपाई, आपूर्ति, भण्डारण र वितरणको समुचित व्यवस्थापन गरिनेछ।
१४. कर्मचारीहरूको दक्षता/क्षमता विकास गर्न Online/Virtual माध्यमबाट विगतमा झैं विषयगत तालिम संचालन गरिनेछ।
१५. विभाग अन्तर्गत स्वीकृत संगठन संरचना बमोजिम स्थापना हुन बाँकि करदाता सेवा कार्यालयहरूको स्थापना गरी सेवा प्रवाहमा सुधार गरिनेछ।

धन्यवाद ।

मिति: २०७७/०६/१०